

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 1 grudnia 1835

WTOREK.

Batory rozpoczyna konwenkę na której posłowie moskiewscy zle przyjęci.

Nr 52.

Pismo to kosztuje kwartałnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta aroczyście) rano.

Nakładem wydawcy Antoniego Tessarczyka.

KRAKOW. Ogłaszając prenumeratę na następny kwartał redakcyja kurjera ma zaszczyt donieść nowym abonentom, że po zaliczeniu przedpłaty kwartalnej mogą już teraz bezpłatnie pobierać resztę numerów w miesiącu grudniu wychodzących. Czloroczny Abonament wynosi 20, Kwartałny 6 złp. Prenumerować można w księgarni pana Kocha, w handlach pp. Kalisińskiego przy ulicy Floryjańskiej, Chłaska przy ulicy Szczepańskiej, Cybulskiego i Kaczmarzkiego w rynku, Szreńbera przy ulicy Grodzkiej, Maryę Oswald na Stradomiu, tudzież na wszystkich stacyach pocztowych. Nb. Na końcu każdego kwartału rejestr alfabetyczny wszystkich prenumeratorów będzie dołączony.

Wiado. lite. W Lesznie nakładem Ernesta Günther wychodzi pismo „Przyjaciel Ludu,” zalecające się wszystkim stanom tak pod względem doborowych artykułów czerpanych z źródeł historyczno-literacko naukowych w ogólności każdego narodu, a w szczególności z dawnych dziejów polskich, gdzie czytelnik rzadkimi artykułami swoją zaspakaja ciekawość, jako też nader niską cenę ażeby je każdemu przystępnem uczynić.

(A. N.) Winiśmy wdzięczność redakcyi kurjera że przyjmując i

ogłasza płody umysłowe naszej młodzieży dla zachęcenia, n.p. wiersze w Nr. 49 jej pisma, które wzorowo nazwać można wyjąwszy ostatnie dwa wiersze mogące być sprostowaniami w ten sposób:

„Ze kiedy anioł w dziadkach siebie święci,

To w starcach Bóg się objawia,

Chrystus albowiem i Bóg jedaśgo są znaczenia.

Onegdaj rozstał się z tym światem w 67 roku swego życia wzorowy Szymon Benda obywatel tułtejszy powszechnie żalowany dla wielu cnót i niezmordowanego poświęcenia się cierpiącej ludzkości jako członek dobroczynnych instytucji.

Polska. Warszawa 24 listopada. Dyrekcyja główna towarzystwa kredytowego ziemskiego. Uwiadamia posiadaczy listów zastawnych iż pragnąc ułatwić wypłatę należności za kupony w terminie prawem oznaczonym między 22 grudnia r. b. a 19 stycznia 1836 r. przyjmować będzie od d. 1 do 18 grudnia r. b. codziennie wyjąwszy święta od godziny 9 rano do 1 z południa w miejscu posiedzeń swych i z kupony dla wczesnego onych sprawdzenia za rewersami z księgi sznurowej wycinać się mającemi. Posiadacze takowych rewersów za

zgłoszeniem się od d. 22 grudnia r. b. należności przypadające wypłacane mieć będą. Członek rady stanu *Morawski*. Pisarz dyrekcyi głównej *Drewnowski*.

Austria. Wiedeń 17 listopada. N. Cesarz raczył króla pruskiego rzeczywistego radcę tajnego i prezydenta wydziału handlowego *Rottier* zaszczyścić orderem korony żelaznej pierwszej klasy.

Bawarya 19 listop. Deputacya złożona z obywateli stolicy, przedstawiła królowi prośbę, ażeby zamierzając udać się w podróż do Grecyi raczył mieć wzgląd na drogie zdrowie swoje i nie narażał się na niebezpieczną podróż morską w tej porze roku. Król przyjąwszy najłaskawiej tę troskliwość, pożegnał deputacyę zapewniając iż nie widzi dla siebie niebezpieczeństwa mając oraz nadzieję że Bóg go zechce mieć w swej opiece.— Podróż króla ma nastąpić d. 24 b. m. Na wszelki wypadek tej 3 miesięcznej niebytności monarcha potrzebne poczynił już przygotowania. Dnia 17 listop. król przydował w radzie państwa.

Holandya. Amsterdam 19 listo. Dziś odbyła się tu publiczna sprzedaż znacznej ilości herbaty z Jawy. DzienNIK handlowy utrzymuje iż ten gatunek herbaty wyrównywa najprzedniejszej herbacie chińskiej. Obiecujemy sobie wielkie odniesienie korzyści z tego nowego produktu naszych posiadłości w Indjach.

Anglija. D. 18 Listo: Artykuł ostatniego poszytu *Britisch and foreign Review* (który ma być napisany pod wpływem ministrów) zachęca rząd angielski, ażeby odłądził w *Wolnym Mieście* *Krakowie* rezy-

dował pełnomocny konsul angielski—dla tego, że *M. Kraków* z Okręgiem uznane jest jako niepodległe i neutralne pod gwarancją Anglii. Mianowanie takiego konsula będzie nader ważnem dla handlu W Brytanii albowiem *W. M. Kraków* z swoim Okręgiem mające 120 tysięcy mieszkańców, i daleko większą powierzchnią kraju, aniżeli *W. Miasta* w Niemczech, tem jest sposobniejszém do zbywania wyrobów angielskich, że graniczy blisko z Polską, Szląskiem, Morawią, Węgrami, a nawet leży w bliskości prowincyi tureckich.— *Times* zapewnia że rząd angielski, nie dopiero już tym projektem się zajmuje, a w następującym numerze *Gazety Dworu* jak utrzymują, ogłoszona będzie mianowanie konsula angielskiego w *Krakowie*. — *Dzienniki Morning Chronicle* i *Courrier* poprzestały już swych sporów względem polityki rządu francuzkiego. Przeciwnie *Courrier* umieścić dziś długą pochwałę francuzkiego ministerjum, które jak utrzymuje w swem postępowaniu okazało się wiernem warunkom poczwórnego przymierza i zapewne poniewolnie tylko chwyciło się ostrych środków przeciwko nadużyciom druku, tak jak przed dwoma laty ministerjum *Grey*a było zmuszone użyć środków surowych przeciwko zaburzeniom w Irlandyi. Pokój powszechny który teraz panuje we Francyi, może tenże dziennik, powinien najgorzalszych nieprzyjaciół rządu przekonać, że niesprawiedliwy dawali sąd o nim, i że większa część narodu jest z niego zadowolona — a Anglija powodowana chęcią utrzy-

mania istniejących zasad, zawaze będzie gotowa wrazie potrzeby nieść Francji pomoc przyjacielską. — *Plymouth* 14 listopada. „Przybyły tu z Santander bryg król. Water With donosi że wojska królowej opuściły Bilbao i Santander udając się do Wittoryi. Chorzy tylko, i niezdolni do służby pozostali w Santander. Siły D. Karlosa dotąd nie były dokładnie wiadome. Potwierdza się pogłoska o zabraniu okrętu Padseldy z Cork, który wiozł broń dla Karolistów. Statki parowe królowej bez trudności go schwycaly wczasie ciszy morskiej. Część ładunku okrętowego wyłożono na ląd. Czyniono polowanie na drugi jeszcze okręt Lulworth który również dla D. Karlosa miał amunicją na swym pokładzie. W tych dniach odpłynął okręt majacy na pokładzie 160 żołnierzy i kilkudziesięciu oficerów, przeznaczonych do Santander. *Morning-Chronicle* donosi między innemi że P. Villiers odbył kilkokrotne narady z P. Mendizabal, co do zawarcia traktatu handlowego między Anglią i Hiszpanią, którego zasady równe zapewniają korzyści handlowe obudwom tym państwom. P. Villiers popierał ten projekt jeszcze za przeszłego ministerium, lecz dopiero teraz gdy P. Mendizabal stanął u steru rządu, udało mu się usunąć dotychczas w tym względzie stawiane przeszkody. — Donoszą z Cusco że w końcu Marca r. z. wybuchło tam powstanie wskutek Jen. Miller otrzymał dymissyą i przydano mu straż czuwającą nad jego krokami. W Peru panowała zupełna anarchia tak iż ani po miastach ani

po wsiach nie można było być pewnym swego życia i majątku.

Dowiadujemy się że w *Walencji* Karolisci dopuścili się nowych okrucieństw. Dwie wsie spalili do szczytu — a 73 osób bezbronnych wymordowali.

W Madrycie panuje spokojność. Onegdaj atoli zaszła utarczka pomiędzy kilkunastu gwardzistami i pospółstwem, przyczem zginęło kilka osób od sztyletu. GPS

Belgija. Bruxella 19 listopada. Rząd ma zamiar poprowadzić kanał od Herzogenbusch około Maastrichtu aż do Antwerpii.

Koszta kolei żelaznych, które mają być poprowadzone pomiędzy Lille i Paryżem, mają wynosić 55 mil fr. Jenerałowie Bernard i Atalin będą akcyonaryuszami w tym przedsięwzięciu.

Hiszpanija. Madryt 8 list. Donoszą z *Hawany*, że tam zaszły zaburzenia, do czego i załoga wojskowa miała się przyczynić. Jeśli to jest prawdą — nie usprawiedliwie nie zdoła rządu który w tym błąd popełnił, że dotychczas wzbraniał się udzielić obywatelom *Hawany* tychże samych przywilejów, jakich używają Hiszpanie pod rządem konstytucyjnym. Krok ten tém bardziej zastanawia, że prokuratorowie *wysp Antylskich* przedstawiali ażeby regulamin budżetu, jakoteż prawytuczających się municypalności i deputowanych zastósowano i do *wysp pomienionych*. GPS.

P. Tomasz Ujazdowski odkrył pomnik, który możeby mógł przyłożyć się do objaśnienia nie jednego

wypadku w dziejach naszych. Jest to obraz wojewody Wołoskiego Jana *de Ognas* który unikając zamieszek w swoim kraju, schronił się do Polski, a następnie był starostą czekowskim, około r. 1450 i tu życia dokonał. Obraz ten starożytny w XV wieku malowany na drzewie, przedstawia Jana *de Ognas* w zbroi kłęczącego. P. Ujazdowski, jak słysząc dał pomieniony obraz do odkopowania, i ma zamiar ogłosić drukiem opis tego pomnika.

W roku następującym wyjdzie z druku dzieło *Butharyna* „Rossya pod względem statystycznym, historycznym i geograficznym. Zaszczynie znane imię autora w literaturze rosyjskiej, każe się spodziewać że to dzieło i na nasz język wkrótce przełożonem będzie.

Nr. 48 tygodnika *Rolniczo-technologicznego* zawiera 1. O paszy zimowej owiec. 2. Wychów zwierząt domowych. 3. Najpospolitsze przyczyny pożarów. Ostatni artykuł między innemi doświadczeniami zawiera i to, że karafka wody postawiona przeciw słońcu, koncentrując jego promienie, naksztalił soczewki może łatwo zapalić przedmiot na który te promienie padają a tym sposobem łatwo sprawić pożar.

Nakładem A. *Glücksberga* w Warszawie i T. *Glücksberga* w Wilnie wyszedł 4ty zeszyt *Encyklopedyi powszechnej* i 4ty zeszyt tomu 2go dzieła *Mejera Univiersum*.

Podpisany nauczyciel tańców w wiadomiamy te osoby, które sobie życzyły dawania lekcyi przed miesiącem, a do czego z obowiązkiem brak czasu mu niedozwolił, iż odtąd może dawać lekcyje od godziny 3 lub 6 codziennie. *Adolphe.*

Wychowaniec i tancerz opery w Paryżu.

Guwernantka trudniąca się wychowaniem panien, która dała dowody swych zdolności w znakomitych Domach, posiadająca doskonale języki francuzki, niemiecki i polski tudzież ich literaturę obok innych nauk swojego powołania życzy sobie poświęcać się tymże obowiązkom tu w Krakowie lub na wsi. Bliższa wiadomość w Redakcyi Kurjera. (3r)

Wyczytawszy w przedostatnim numerze kuryera krakowskiego, że pod Nr. 221 przy ulicy Franciszkańskiej na przeciwko kościoła wszystkich Świętych można mieć tam obiad, poszedłem przekonać się o tem i znalazłem istotnie za 18 groszy obiad porządniejszy i smaczniejszy aniżeli w innych traktierniach za cenę dwa razy wyższą.

R. K.

S z a r a d a.

Pierwsze i drugie następstwo za zbrodni Trzebie z 4tem jest królów Węgierskich nazwisko

Wszystko nasi przodkowie używali godnie. Na co dzisiaj patrzymy jakby na zjawisko. Znaczenie przeszłej szarady *Madagaskar*.

Dziś w południe ciepła stopni 2

Główny kantor redakcyi Kurjera w księg. p. Korcha obok kościoła P. Maryi w rynku